NAPRZÓD

DZIENNIK SOCJALISTYCZNY

ORGAN WK PPS — CENA — 2 — Zł

ROK 55 — KRAKÓW · ŚRODA 18 GRUDNIA · 1946 R. — NR 31[illegible]

Votum zaufania dla rządu Bluma

uchwaliło Zgromadzenie Narodowe

PARYŻ, 18. 12. (PAP). Agencja France Presse donosi, że Zgromadzenie Narodowe wyraziło rządowi Leona Bluma zaufanie 590 głosami 596 głosujących.

LONDYN, 18. 12. (BBC). Na wtorkowym posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego we Francji premier Leon Blum przedstawił program nowoutworzonego rządu. Przemówienie zostało przyjęte owacyjnie.

Premier stwierdził, że utworzył rząd złożony z samych socjalistów chcąc jak najszybciej zapanować nad ciężką sytuacją i kryzysem rządowym we Francji. Nowoutworzony rząd będzie fungował do dnia 6 stycznia t. j. do dnia wyborów prezydenta republiki. Utworzenie rządu socjalistycznego przez partię zajmującą trzecie miejsce we Francji, oznacza, że chwilowo nie można było osiągnąć porozumienia w sprawie sformowania rządu, opartego na [illegible].

Projekt kół prawicowych, zmierzający do utworzenia t. zw. rządu jedności, okazał się zupełnie nierealny.

W kołach politycznych omawia się zagadnienie, czy rząd Bluma okaże się zdolnym do życia.

Przywódca MRP Robert Schuman oświadczył, że rząd Bluma cieszy się sympatią MRP. Należy podkreślić, że w łonie MRP zdania są podzielone. — Przywódca grupy prawicowej MRP — Franciszek Gay oświadczył, że grupa jego nie odstąpi od koncepcji rządu jedności.

Maurice Thorez w rozmowie z korespondentem AFI podkreślił, że Partia Komunistyczna nie ponosi odpowiedzialności za rozbicie rokowań w sprawie rządu koalicyjnego.

Socjaliści utrzymują, że tymczasowy ich rząd będzie poparty przez Partię Komunistyczną i znaczną część MRP.

KARDYNAŁ GRIFFINI BRONI GEN. FRANCO

LONDYN, 18. 12. (PAP). W związku z uchwałą Generalnego Zgromadzenia w sprawie wycofania przedstawicieli dyplomatycznych Narodów Zjednoczonych w Hiszpanii, wystąpił w Londynie kardynał Griffin, który krytykował w ostrych słowach decyzje Generalnego Zgromadzenia. Kardynał Griffin, który kilka dni temu wygłosił płomienne przemówienie proniemieckie, przemawiając obecnie w obronie generała Franco, poświęcił również wiele ciepłych słów PSL.

NACJONALIZACJA BANKU RUMUNII

BUKARESZT, 18. 12. (PAP). Parlament rumuński przyjął w poniedziałek ustawę o upaństwowieniu Banku Narodowego w Rumunii.

TRUMAN PRZEMÓWI

LONDYN, 18. 12. (BBC). Prezydent Stanów Zjednoczonych Harry Truman w najbliższych dniach złoży oświadczenie w sprawie nowego amerykańskiego planu organizowania eksportu.

Wezwanie C. K. W. PPS

CKW PPS wzywa członków PPS w całym kraju do wzięcia jak najaktywniejszego udziału w pracach komisji wyborczych, oraz w akcji propagandowej Bloku Stronnictw Demokratycznych.

Członkowie PPS winni w porozumieniu z innymi stronnictwami Bloku organizować komitety propagandy przedwyborczej w mieście i na wsi, ruchome ekipy propagandowe i t. p.

CKW PPS wzywa także wszystkich PPS-owców do wzmożenia akcji uświadamiającej prowadzonej w myśl założeń wyborczych PPS przez organizowanie trójosobowych zespołów dla prowadzenia propagandy indywidualnej, urządzania zebrań z referatami i dyskusją w zakładach pracy i większych skupiskach ludności, paru minutowymi prelekcjami w kinach, teatrach itp.

W ostatnim miesiącu przed wyborami wszyscy członkowie PPS muszą skupić się we wspólnej akcji dla przekonania społeczeństwa o słuszności i wyjątkowości drogi demokracji polskiej.

Czterej zbrodniarze wojenni przed Najwyższym Trybunałem Narodowym

Proces Fischera w Warszawie

WARSZAWA, 18. 12. Przed Najwyższym Trybunałem Narodowym rozpoczął się dnia 17 grudnia o godz. 9-tej proces przeciwko 4 zbrodniarzom wojennym Ludwikowi Fischerowi, byłemu gubernatorowi t. zw. „dystryktu Warschau", Ludwikowi Leistowi „Stadthauptmanowi" miasta Warszawy, Józefowi Meisingerowi oraz katowi Wawra Maksowi Daumemu.

W skład kompletu sędziowskiego wchodzą — przewodniczący Mieczysław Guntbner, sędziowie Stanisław Rybczyński, oraz Maurycy Grudziński, oraz ławnicy posłowie do KRN Jerzy Domański, Eugeniusz Kenbrowski, Jan Nepomucen Miller i Jodłowski.

Fotele prokuratorskie zajmują Mieczysław Siewierski i Jerzy Sawicki.

Oskarżeni w myśl odczytanego aktu oskarżenia odpowiadać będą za zbrodnie wojenne oraz za zbrodnie przeciw ludzkości.

PRZEMÓWIENIA PROKURATORÓW

Po odczytaniu aktu oskarżenia zabierają głos prokuratorzy.

„Czyny zarzucane wszystkim 4 oskarżonym — mówi pierwszy oskarżyciel prok. Siewierski — dokonywane były przez nich w ciągu 5 lat i 4 miesięcy długiej i ciężkiej dla narodu polskiego okupacji. Tu na obszarze stolicy wyładowała się największa furia okupanta i tutaj działalność oskarżonych jako realizatorów polityki okupacyjnej ogarnia całość życia polskiego".

Z kolei przemówił prokurator Sawicki uzupełniając wywody swego przedmówcy uwagami natury prawnej.

Po przemówieniach prokuratorów — przewodniczący zapytuje kolejno oskarżonych czy przyznają się do winy. — Wszyscy czterej oświadczają, że czują się niewinnymi.

CYNIZM I BEZCZELNOŚĆ

Teraz przewodniczący udziela głosu oskarżonym. Oskarżony Fischer w dłuższym wywodzie usiłuje usprawiedliwić swoje stanowisko. Oburzenie na sali wywołuje jego cyniczne oświadczenie, że najbardziej dotyka go ten fragment aktu oskarżenia, w którym mówi się, iż brał udział w zburzeniu Warszawy. — „Fakt zburzenia Warszawy — mówi Fischer — dotknął mnie tak głęboko jak [illegible]".

Oskarżony Meisinger również usiłuje dowieść, że do partii został wciągnięty wbrew woli, że jako oficer policji musiał należeć do SS, że wreszcie spełniał on rolę li tylko lojalnego i posłusznego podwładnego.

Oskarżony Daume mówi o swym dobrym sercu, o tym jak dawał chleb głodnym starcom i jak ochraniał oficerów i ich rodziny. Ta tchórzowska i nikczemna postawa oskarżonych wywołuje wśród słuchaczy procesu widoczną odrazę.

Po przemówieniach oskarżonych sąd udziela głosu rzeczoznawcom prof. Suchodolskiemu, wicemin. Krassowskiej i dyrektorowi Lorenzowi.

Akcja przedwyborcza w kraju

SZCZECIN. Pierwszy wiec przedwyborczy w Szczecinie zgromadził 5 tysięcy uczestników.

*

GDYNIA. Odbył się tu zjazd reprezentantów spółdzielców wybrzeża. Spółdzielcy wybrzeża — jak głosi rezolucja — zapewnili o poparciu Bloku demokratycznego.

*

BYDGOSZCZ. Odbył się tu wielki wiec z udziałem kilku tysięcy ludzi. Zebrani gorąco witali mówców z ramienia Stronnictw Demokratycznych i Związków Zawodowych.

*

WROCŁAW. Zainteresowanie społeczeństwa polskiego na Dolnym Śląsku sprawą wyborów rośnie nieustannie. Partie polityczne i Związki Zawodowe wzmogły swą aktywność.

We Wrocławiu odbyła się wspólna narada aktywu wojewódzkiego bratnich partii robotniczych, poświęcona omówieniu wspólnej kampanii przedwyborczej.

Stronnictwo Ludowe zorganizowało we Wrocławiu zjazd chłopów-osadników.

*

KATOWICE. Dnia 16 b. m. na Śląsku pod znakiem wzmożonej akcji przedwyborczej Bloku Demokratycznego. Odbyło kilkanaście wieców przedwyborczych w hutach, na kopalniach i przedsiębiorstwach.

NA GRANICY RADZIECKO-PERSKIEJ

TEHERAN, 18. 12. (TASS). Rządowe wojska irańskie doszły już do granicy azerbejdżańsko-radzieckiej i obsadziły posterunki graniczne oraz garnizony przygraniczne. Jak donoszą również zajęły one Mahabat, główne miasto kurdystanu.

„WIOSKA ATOMOWA" POD PARYŻEM

Paryż 18. 12. (SAP). Dziennik „Paris Prese" podaje że rząd francuski w miejscowości Saclay o 1 km na zachód od Paryża zamierza urządzić specjalną „wioskę", w której mieszkałoby około 2000 uczonych i techników, zajętych badaniami nad energią atomową.

Wioska miałaby własny zarząd, szkoły i biblioteki.

Wywiad z Szachem Iranu

„W Azerbejdżanie wszystko w porządku"

Cesarz Mohammed Reza Pahlavi, młody szach Iranu, w wywiadzie udzielonym przedstawicielowi „United Press", dał wyraz swoim poglądom na reformy społeczne i na kwestie modernizacji armii perskiej. Szach poruszył na wstępie sprawę Azerbejdżanu:

„Sytuacja w Azerbejdżanie jest już obecnie normalna. Zawsze byłem przekonany, że ludność Azerbejdżanu będzie chciała tego, czego chce reszta narodu".

Tymi słowy cesarz zamknął niedawno minione wydarzenia i przeszedł do spraw, związanych z przyszłością Iranu.

Szach rozwijał plany, zmierzające ku podniesieniu stopy życiowej ludności.

„Zależy mi bardzo na tym, aby stopa życiowa ludności podniosła się. Pięć jest punktów zasadniczych: mieszkanie, odżywianie, ubranie, zdrowie i szkolnictwo.

Pierwsze trzy punkty mogą być osiągnięte przez dostarczenie ludności pracy, przy ustaleniu minimum wynagrodzenia za minimum godzin pracy. Ubezpieczenie zdrowia i szkolnictwo powinny być opłacane przez rząd. Ale trzeba nam długiego okresu pokoju, aby móc wprowadzić te reformy".

Mówiąc o stosunkach Iranu z trzema wielkimi mocarstwami: Stanami Zjednoczonymi, W. Brytanią i Związkiem Radzieckim, stwierdził:

„Podobnie jak każdy inny kraj, pragniemy być w dobrych stosunkach ze wszystkimi trzema wielkimi mocarstwami".

Na temat lotnictwa i modernizacji sił zbrojnych Iranu, cesarz powiedział:

„W takim kraju jak Iran, gdzie są ogromne przestrzenie, lotnictwo musi się w przyszłości znacznie rozwinąć, ażeby ułatwić podróżowanie nie tylko wewnątrz kraju, jak i między Iranem a resztą świata. Samoloty są nam równie potrzebne z punktu widzenia wojskowego.

Mamy nadzieję, że uda się nam zdobyć nowy ekwipunek dla wojska. Dotąd nie zostało jeszcze postanowione, skąd go otrzymamy".

Obraźliwy premier

LONDYN, 18. 12. (BBC). Na Radzie Bezpieczeństwa dyskutowano w dalszym ciągu sytuację w Płn. Grecji. Albania, Bułgaria i Jugosławia przedstawiła swój punkt widzenia.

Przedstawiciele tych krajów zdecydowanie zaprzeczyli oskarżeniu, jakoby ich kraje udzielały pomocy partyzantom.

Z kolei postawili zarzut, że stosunki w Grecji, zbliżone do wojny domowej, stanowią pewne zagrożenie dla sąsiadów. Grecki premier Tsaldaris wyraził pełne oburzenie z powodu tych zarzutów, uważając, że są one obraźliwe.

Sjoniści godzą się na podział Palestyny

PARYŻ, 18. 12. (AFI). Z Bazylei donoszą, że kongres syjonistyczny, jaki się tam odbywa, przeszedł od obrad plenarnych do obrad komisji.

Na ostatnim plenarnym posiedzeniu przemawiał przewodniczący dr. Weizmann.

Wyraził on konieczność podjęcia pertraktacji z W. Brytanią nawet w wypadku, gdyby trzeba było przyjąć jako punkt wyjścia podział Palestyny na część arabską i żydowską.

2 typy okrętów: z kratkami...

MALTA, 18. 12. (SAP). Władze brytyjskie marynarki nie potwierdziły, ani też nie zaprzeczyły wiadomości, że okręty angielskie „Empire Rest" i „Empire Peace", znajdujące się w porcie Malty równocześnie z trzema innymi statkami tego samego typu są „okrętami-więzieniami".

Statki te są podobno w specjalnej służbie na wodach palestyńskich. Są one zaopatrzone w więzienne kraty, podzielone na separatki. Załogę stanowią oficerowie i marynarze marynarki handlowej.

... i dla wygody imigrantów

LONDYN, 18. 12. (PAP). Jak komunikuje korespondent „Daily Telegraph", na Morzu Śródziemnym znajdują się obecnie 4 okręty, specjalnie przystosowane i przeznaczone do transportu nielegalnych imigrantów żydowskich z wybrzeży Palestyny na Cypr. Każdy z tych okrętów jest wielkości 1.372 ton.

INTERPELACJA W IZBIE GMIN W SPRAWIE ŻOŁNIERZY POLSKICH

LONDYN, 18. 12. (PAP). Na posiedzeniu Izby Gmin wystąpił poseł Labour Party Noel Poaker z zapytaniem, czy wiadomo rządowi brytyjskiemu, że polskie oddziały zagraniczne powodują poważne nieporozumienia w różnych częściach Europy. W odpowiedzi na to Mayhew oświadczył, że rząd brytyjski pragnie przeprowadzić szybką demobilizację Polaków. Zaciąg do polskiego korpusu przysposobienia uważa minister Mayhew również za demobilizację.

OŚWIADCZENIE RZECZNIKA USA

WASZYNGTON, 18. 12. (Reuter). Rzecznik amerykańskiego ministerstwa spraw zagranicznych złożył oświadczenie w sprawie stanowiska Stanów Zjednoczonych wobec rokowań anglo-egipskich. Wyraził on nadzieję, że wyniki tych rokowań zostaną zapewnione pełną gwarancją suwerenności Egiptu bez naruszenia istniejącej równowagi sił na bliskim Wschodzie.

Aresztowanie redaktorów w Grecji

MOSKWA, 18. 12. (PAP). Agencja TASS donosi z Aten, że sąd grecki skazał na 10 lat więzienia redaktora organu EAM w Salonikach „Elefteria" za rzekome podważanie autorytetu rządu.

Jedyną winą demokratycznego dziennikarza było to, iż na łamach swego pisma zwrócił się z zapytaniem do rządu, dlaczego nie poczynił on kroków dla zlikwidowania bandy monarchistycznej, która wymordowała całą wioskę Ksirowrissy.

W Patrasie aresztowano cały zespół redakcyjny dziennika demokratycznego „Stelteria Achaja".

W ciągu ostatnich 3 miesięcy aresztowano pod różnym pretekstem 4-ch redaktorów tego dziennika.

Danina Narodowa — wielka szansa odbudowy

(S) W dniu wczorajszym w sali Miejskiej Rady Narodowej o godz. 7 wieczorem odbyło się posiedzenie przedstawicieli całego społeczeństwa krak., wszystkich członków Miejskiej Komisji i członków 5-dzielnicowych Komisji Daniny Narodowej. Na posiedzenie przybył pełnomocnik Rządu dla spraw Daniny Narodowej tow. mgr Wiktor Kościński i prezes Miejskiej Rady Narodowej tow. Z. Zawadzki.

Prezes Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej ob. Jakubowski po krótkim zagajeniu oddał głos delegatowi Rządu tow. Kościńskiemu. Tow. Kościński w gorących słowach przedstawił jako wielką szansę odbudowy naszego zniszczonego pożogą wojenną i okrucieństwami hitlerowskimi kraju — Ziemie Odzyskane.

Bez tych Ziem Polska byłaby inwalidą, pozbawionym rąk i nóg, wegetującym i skazanym bez pomocy na powolne zanikanie. — W stosunkach międzynarodowych nie jest brany pod uwagę bohaterski gest, tylko zimny rachunek. Grają tam rolę: prawo siły i fakty dokonane.

Ogólna Danina Narodowa będzie wyrazem uczuć i zrozumienia całego społeczeństwa. Forma jej jest społeczna, spoczywające w rękach Komisji skala zwyżek i zniżek zapełnia jej powszechność, a tylko w nieodzownych wypadkach zaistnieje przymus i sankcje dla ludzi, niegodnych miana obywateli. Oddźwięk społeczny jest powszechny. WCZORAJ W WARSZAWIE WPŁYNĘŁO 200 MILIONÓW ZŁOTYCH, W KRAKOWIE 14 MILIONÓW ZŁOTYCH.

Z kolei mówca zobrazował w dokładnych sumach cały szereg przyszłych inwestycji na Ziemiach Odzyskanych w przemyśle, rolnictwie, kolejnictwie, żegludze, radiofonizacji, portach, stoczni itd. Delegat Rządu zakończył serdecznym wezwaniem wypróbowanego społeczeństwa krakowskiego do aktywnego ustosunkowania się do sprawy Daniny. Rezolucja przyjęta burzą oklasków brzmi:

„Przedstawiciele społeczeństwa krakowskiego bez różnicy przekonań politycznych, jednocząc się przy wiekopomnym dziele zabezpieczenia naszych granic zachodnich, oświadczają, że żadne ofiary nie będą im za ciężkie, by odbudować zniszczone pożogą wojenną Ziemie Odzyskane i zjednoczyć je na wiek wieków z Macierzą.

Dla zrealizowania tego celu deklarują całkowite, dobrowolne i przedterminowe wpłacenie Daniny Narodowej".

Nadużywał sutanny dla zbrodni
Proces bandy NSZ

WARSZAWA 18. 12. (PAP). — W dniu 17 grudnia na wokandzie Rejonowego Sądu Wojskowego w Warszawie znalazła się sprawa 14 członków NSZ-owskiej bandy rabunkowo-dywersyjnej.

Herszem bandy był ksiądz Bolesław Stefański, zastępcą jego rodzony brat. Reszta oskarżonych, to młodzi ludzie, z których większość nie ukończyła jeszcze 20 lat.

Na wstępie rozprawy odczytano akt oskarżenia, z którego wynika, że główny oskarżony, 37-letni ksiądz Bolesław Stefański, po wyzwoleniu kraju nawiązał kontakt z naczelnymi władzami nielegalnego faszystowskiego Stronnictwa Narodowego i wstąpił do t. zw. ROA (ruch oporu armii krajowej) oraz zorganizował „oddział bojowy".

Jest rzeczą charakterystyczną, że ks. Stefański dla ułatwienia zbrodniczej działalności członków „oddziału bojowego" polecił im w maju 1946 r. zorganizować gminne koło PSL i zająć w nim kierownicze stanowiska. Rozkaz ten został wykonany.

Pozostałym oskarżonym akt oskarżenia zarzuca udział w zorganizowanej przez księdza zbrodniczej bandzie i w dokonywanych przez nią przestępstwach.

Podstawa naszej gospodarki

Problem eksportu węgla polskiego posiada wielkie znaczenie dla naszej gospodarki narodowej, jak również dla całej Europy. Eksport węgla polskiego rozpoczął się w lipcu 1945 r.

W początkowym okresie wysyłaliśmy węgiel prawie wyłącznie do ZSRR drogą lądową. Od lipca 1945 roku do końca lipca 1946 roku zawarliśmy 21 umów eksportowych na ogólną ilość 23 miliony ton węgla i 2.700.000 ton koksu. Szereg z tych umów zostało już całkowicie wykonanych. Do końca br. będą wykonane umowy z Danią, z radziecką strefą okupacyjną w Niemczech i Austrią. Poza rok 1946 rozciąga się wykonanie umowy ze Szwecją, Norwegią, Rumunią, Szwajcarią, Związkiem Radzieckim, Francją i Węgrami. Obecnie Polska wysunęła się na czoło eksporterów węgla. W roku 1947 i 1948 przewidywane jest pokaźne zwiększenie ilości eksportowanego węgla aż do 25 milionów ton. Polska polityka eksportowa przewiduje zakładanie w krajach importerskich agentur polsko-zagranicznych dla importu węgla polskiego, które przyczyniłyby się do wzmocnienia naszej pozycji

Kto przeciw Blokowi?

Rząd rozpisał wybory do pierwszego po wojnie przedstawicielstwa narodowego, powołanego bezpośrednio przez obywateli. Oczywiście wybór Sejmu nie zdejmie, jak działaniem czarodziejskiej różdżki, wszystkich naszych trosk dnia codziennego. Nie od razu spadną ceny, nie od razu popłynie strumień towarów i żywności; nie wyrosną domy, w których każdy zdobędzie luksusowe mieszkanie.

Nie jest to takie proste, by złożenie kartki wyborczej miało zaradzić wszystkim brakom i zniszczeniom wywołanym działaniami wojennymi i długotrwałą okupacją hitlerowską. Złą przysługę wyrządziłby państwu i jego obywatelom ten, ktoby twierdził inaczej. Wybory styczniowe są jednak tak ważnym wydarzeniem, że obowiązkiem każdego z nas jest znaleźć dość czasu, aby zastanowić się gruntownie, jak wypełnić kartkę wyborczą. Tylko głos oddany świadomie i w pełni przekonania ma całkowitą wartość.

Mija dwa lata, jak ze znacznej części naszych obecnych terenów wypędziliśmy Niemców.

Nie chcemy w tej chwili powtarzać tego wszystkiego, co przez te dwa lata t. zw. „tymczasowości" zostało dokonane. Cudzoziemcy, których głosu tak chętnie przecież słuchamy, podnoszą aż do znudzenia, jak wiele zrobiono w dziedzinie gospodarczej. Na przekór wszystkim głosom pesymistów, jesteśmy normalnym państwem, wykonującym wszystkie funkcje państwowe. Wbrew czarnym krukom, odbudowaliśmy administrację, koleje, znaczną część przemysłu, porty i rolnictwo, nawiązaliśmy stosunki handlowe z zagranicą, wywozimy węgiel i inne artykuły, a przywozimy konieczne nam surowce i maszyny. Nie trzeba zresztą powoływać się na głosy zagranicznych gości, wystarczy zawczasu sięgnąć do pamięci, aby ocenić wszystkie osiągnięcia rządu.

Osiągnięcia te były możliwe tylko przy powszechnym wysiłku wszystkich obywateli, przy usunięciu na bok różnic, dzielących poszczególne kierunki polityczne, — przy rządzeniu jednością, z której, powiedzmy to jasno, wyłamał się Mikołajczyk, pragnący tę jedność rozbić, — a tym samym opóźnić odbudowę kraju i podniesienie stopy życiowej obywateli.

Nadszedł czas, by skończyć z tymczasowością rządzenia. — Obywatelowi, który ma zdecydować, jak potoczy się przyszłość naszych losów, oddamy państwo, już wykonujące wszystkie swe funkcje, już w zasadniczych swych zrębach zorganizowane i działające.

Zdobycze osiągnięte w ciągu tych dwóch lat są jednak zbyt młode, a potrzeby odbudowy zbyt wielkie, by można było sobie pozwolić na luksus powszechnych walk wyborczych. Dlatego, aby utrwalić zdobycze gospodarcze i społeczne, aby nie dopuścić do zatracenia z trudem odbudowanych wartości, aby kontynuować zaczęte dzieło odbudowy, aby pokazać światu Polskę zjednoczoną w wysiłku twórczym, utworzyliśmy Blok Stronnictw Demokratycznych. Rząd, który wyłoni się z nowego parlamentu o większości demokratycznej, utrwali to, co zostało dokonane i poprowadzi dalej rozpoczęte dzieło.

Przeciwko blokowi głosować będą tylko obywatele źli, głupi, lub oszukani, bo jedynie tacy mogą nie chcieć szybkiej odbudowy kraju, poważania zagranicy i dobrobytu. **(kg).**

Przegląd prasy

Korespondenci zagraniczni

Na marginesie stale aktualnego w Polsce zagadnienia korespondentów zagranicznych, warszawska „Rzeczpospolita" w numerze 342 pisze:

„Wolno korespondentowi wyrażać tę czy inną opinię o sytuacji w naszym kraju. Trudno nawet wysunąć przeciw niemu w formie dyskwalifikującego zarzutu ukrywanie niektórych faktów, podważających tezy wysuwane w jego korespondencjach lub też przykrajanie faktów w sposób tendencyjny.

Ma jednak państwo-gospodarz prawo domagać się od gościa-korespondenta, żeby nie wymyślał faktów dla przeprowadzenia potrzebnych mu tez".

[illegible] chwilą, gdy dany korespondent uważa, że taka lojalność go nie obowiązuje, daje on faktycznie dowód, że traktuje kraj, w którym przebywa, jako wroga, względem którego prymitywna uczciwość ludzka nie obowiązuje".

„Kilka dni temu wiceminister spraw zagranicznych W. Brytanii Mc Neil w pisemnej odpowiedzi, udzielonej w Izbie Gmin na interpelację poselską stwierdził, że zasada, iż dziennikarze zagraniczni mogą przebywać w Polsce, podróżować po niej, korzystać z odpowiednich ułatwień i nie podlegać ograniczeniom cenzury — była i jest przez rząd polski przestrzegana. Nie jest to oczywiście żadna dla nas rewelacja...

„Natomiast rewelacją dla opinii publicznej w Polsce jest inna wiadomość: Oto korespondent „Sunday Times" Selby uznał, że korzysta z nieprzysługującego nawet przedstawicielom dyplomatycznym obcych państw, prawa kontaktowania się z antypaństwowym podziemiem i podburzania go do [illegible]nia działalności antyrządowej. Pan Selby musiał z tego powodu Polskę opuścić, ale nie jako dziennikarz, lecz jako agent wrogich Polsce ośrodków dyspozycyjnych. Bo korespondent zagraniczny powinien pamiętać, że jest korespondentem zagranicznym".

Z frontu trudności aprowizacyjnych

Jak zwiększyć dostawy zboża ze wsi do miasta

Stoimy wobec faktu znacznego ograniczenia dostaw zboża ze wsi do miast. Wobec bliskiego już terminu zakończenia działalności UNRRA, zjawisko to uważać należy za niepokojące z uwagi na aprowizację miast, ośrodków przemysłowych oraz okręgów zbożowo-deficytowych. Jak wynika z obliczeń, do tej pory chłop rzucił na rynek za ledwie 40% rozporządzalnego zboża. Przyczyny tego zjawiska są różne i złożone. Jedną z podstawowych jest niewątpliwie brak na rynku wiejskim dostatecznie atrakcyjnych towarów przemysłowych, w których rolnik mógłby lokować uzyskaną ze sprzedaży zboża gotówkę. Zdawałoby się, iż ten stan rzeczy powinien być zmieniony dzięki akcji „przemysł dla wsi". Zwłaszcza, że relacja cen artykułów przemysłowych i zboża stała się obecnie bardziej korzystna dla chłopa, niż wówczas, kiedy cennik artykułów przemysłowych był ustalany. Pomimo to, akcja „przemysł dla wsi" nie wywołała zwiększonej podaży.

Dlaczego? Ilość towarów dostarczonych spółdzielczości i innym instytucjom rozporządzającym nie była dostateczna. Wskutek tego towary te wkrótce po ich rozsprzedaniu dostały się do rąk spekulantów, którzy sprawili, że ich ceny wyrosły mniej więcej o 100% w stosunku do cennika. W rezultacie korzystna dla chłopa relacja została obalona. Zaś zysk, przypadający z tytułu wytworzonej różnicy, nie przypada również przemysłowi tylko trafia do kieszeni spekulantów. Stało się tak, ponieważ sprzedaż artykułów przemysłowych nie była w żadnej mierze uzależniona od dostaw artykułów rolnych. Wskutek tego, jako nabywcy pośpieszyli się przede wszystkim nie ci, którzy produkują zboże i potrzebują artykułów przemysłowych dla swoich gospodarstw, ale element spekulacyjny, zawsze w podobnych wypadkach orientujący się najszybciej.

Należy postawić sobie pytanie, jakie środki trzeba zastosować, żeby nie uciekając się do nacisku administracyjnego wywołać podaż i zwiększone dostawy zboża do miast?

Sądzimy, że zamierzona i rozpoczęta już tzw. akcja „obrotów wiązanych", może pod pewnymi warunkami odegrać tę rolę. Polega ona na tym, że rolnik otrzymuje po cenach sztywnych artykuły przemysłowe w ilości proporcjonalnej obliczonej do ilości dostarczonego zboża. Skuteczność akcji uzależniona jest przede wszystkim od atrakcyjności dostarczonych na tej drodze artykułów przemysłowych. Chodzi tu przede wszystkim o węgiel, niektóre nawozy sztuczne, tekstylia, cement i naftę. Zachodzi jednak pytanie, jaki byłby najbardziej skuteczny sposób powiązania tranzakcji zbożowo towarowych?

Można tutaj albo wyjść z zasady ceny wolnorynkowej zboża i dodać do niej niewielką premię, albo płacić cenę niższą w stosunku do rynkowej, ale za to dodawać premię znacznie zwiększoną. Ten drugi sposób, znajdujący w pewnych kołach zwolenników, nie wydaje się skuteczny. Chłop nie odstąpi zboża w charakterze premii.

Bardziej realna wydaje się pierwsza kombinacja: cena rynkowa plus niewielka premia w towarze przemysłowym, według cen sztywnych.

W tej chwili fundusz aprowizacyjny już rozpoczął akcję „obrotów wiązanych", płacąc występującemu jako hurtownik aparatowi spółdzielczemu 1.600 złotych za metr żyta (przy cenie rynkowej 1.950 zł.) plus 1 metr węgla albo 10 kg nafty, względnie 1 metr cementu — po cenie reglamentowanej. Trzeba wyrazić obawę, iż akcja ta w tych warunkach — pomimo całej dobrej woli przeprowadzających tranzakcję spółdzielni — nie wywołała należytego efektu.

Należy raczej, jak już powiedzieliśmy, zmniejszyć premie i pozostać przy cenie rynkowej zboża, względnie lekko ją obniżyć — np. do 10%.

Drugim warunkiem powodzenia akcji — jest ujednolicenie aparatu rozprowadzającego. W przeciwnym wypadku towary znów będą przeciekały do spekulantów i powtórzy się historia dotychczasowa, gdzie „czarny rynek" uchylił przewidywane skutki akcji „przemysł dla wsi". Skoncentrowanie całości w aparacie spółdzielczym ułatwi przy tym kontrolę bardzo utrudnioną przy wielotorowości. Dla ścisłej kontroli efektywności akcji pożądane byłoby wprowadzenie kart punktowych na artykuły przemysłowe, wydawane chłopom w zaman za zboże dostarczone do spółdzielni. Takie karty umożliwiłyby chłopu większy wybór towarów, przyczyniając się do większej atrakcyjności ich nabycia. Spółdzielnie musiałyby wyliczać się z ilości rozdzielonych punktów, dzięki czemu rozprowadzone towary przemysłowe znalazłyby całkowite pokrycie w dostarczonym zbożu.

Akcja „obrotów wiązanych" znajduje się obecnie w stadium próbnym, czas jeszcze zastosować odpowiednie korektury, żeby nie chybiła. *(al)*

Depresja gospodarcza w USA

[illegible] czasopism stwierdzają bardzo poważny spadek zbytu swych wydawnictw. Zaobserwowano zwrot setek tysięcy egzemplarzy zazwyczaj bardzo popularnych czasopism. Właściciele sklepów stwierdzają z niepokojem, że na składzie leży wielka ilość towarów zakupionych po wysokiej cenie, które obecnie trzeba sprzedawać ze stratą. W licznych sklepach organizuje się specjalne wyprzedaże, co jest rzeczą niezwykłą w okresie przed świętami. Lokale rozrywkowe notują katastrofalny spadek frekwencji. Charakterystyczne jest również, że obniżyła się poważnie ilość pasażerów na kolejach i w samolotach oraz frekwencja turystów na Florydzie. Wszystkie te zjawiska tłumaczą się głównie okolicznością, że ceny wzrosły przeciętnie o 50 proc., podczas gdy dochód milionów konsumentów wcale się nie zwiększył.

ARMEŃCZYCY WRACAJĄ DO ZSRR

225 tysięcy spośród ogólnej liczby 353 tysięcy Armeńczyków, którzy zamieszkiwali Środkowy Wschód, postanowiło powrócić do Armenii Radzieckiej. Na czele komitetu repatriacyjnego stanął patriarcha Siruman. Rząd Republiki Armeńskiej przyznał 30 tysięcy rubli zapomogi każdej rodzinie powracającej do kraju, by umożliwić im urządzenie się na miejscu

Ludzie czekają...

...a czekolada UNNRA pleśnieje w magazynach

(o. d.). W dniu 13 października nadeszła do Krakowa z polecenia Ministerstwa Aprowizacji czekolada UNRRA, przekazana przez „Społem" firmie Piasecki, która to firma z powodu braku miejsca w swoich magazynach, umieściła czekoladę tę w firmie Hertwig przy ul. Długiej.

Dnia 11 grudnia br. Komisja Kontrolno-Kwalifikacyjna przeprowadziła kontrolę i badanie powyższej czekolady i stwierdziła, że w magazynie Hartwig znajduje się 2690 skrzynek o zawartości po 144 szt. tabliczek.

Waga poszczególnej tabliczki wynosi 4 uncje czyli około 112 gramów. Czekolada ta pochodzi z zapasów amerykańskich, dostarczonych wojsku w latach 1944—1945.

Stan jej naogół jest niezadawalający, przy badaniu okazało się, że czekolada wyschła, straciła zawartość tłuszczu.

W lekkich wypadkach zepsucia pokryta jest cienką szarą powłoką, w wypadkach cięższych czekolada robi wrażenie spróchniałej.

Tym niemniej czekolada ta na skutek opinii Państwowego Zakładu Higieny jest nieszkodliwą dla zdrowia i nadaje się do spożycia jako czekolada do picia (po zmieleniu), gdyż zawiera dużo składników odżywczych i jest smaczna. Wskazanym jest przed zmieleniem jej usunięcie warstewki mogącej zawierać pleśń.

Komisja Kontrolno-Kwalifikacyjna uważając, że czekolada w tak znacznej ilości nie może ulec zmarnowaniu, postanowiła zwrócić się do Ministerstwa Aprowizacji i Handlu celem jak najszybszego rozprowadzenia powyższej czekolady wśród ludności pracującej miasta Krakowa i Województwa krakowskiego po cenach jak najniższych, gdyż dziś można ją jeszcze zużyć, lecz nie wiadomo, co będzie za miesiąc.

FABRYKA PIASECKI wpłaciła na Daninę Narodową w całości i przedterminowo sumę 2,854.949 zł.

Z ŻYCIA Z. N. M. S.

Zebranie na Wyższej Szkole Nauk Społ.

(Bg). W dniu wczorajszym odbyło się zebranie Koła ZNMS na Wyższej Szkole Nauk Społecznych. Zebranie zagaił przewodniczący Koła tow. Kutermak oddając głos ref. akademickiemu tow. J. Mondowi, który przedstawił stanowisko ZNMS-u wobec bieżących zagadnień politycznych, a wynikające z założeń ideologicznych Związku.

Następnie tow. red. Tadeusz Sołtan zwięźle przedstawił wytyczne programowe, jakie winny przyświecać członkom ZNMS w akcji przedwyborczej — Obrona i utrwalenie reform społecznych, polityka zagraniczna w sojuszu i przyjaźni ze Zw. Radzieckim, walka o zaludnienie i zagospodarowanie Ziem Odzyskanych, oraz polityka gospodarcza planu 3-letniego, mające na celu osiągnięcia dobrobytu mas — oto cztery podstawowe punkty programu wyborczego Bloku Demokratycznego.

Po krótkiej, lecz ożywionej dyskusji zebranie zakończono rezolucją wzmożenia aktywności i pogłębienia pracy ideologicznej na terenie tak ważnej uczelni, jaką jest WSNS.

ZEBRANIE KOŁA ZNMS

Bg. W dniu 20. 12. 1946, t. j. w piątek o godz. 19.30 odbędzie się zebranie koła Z. N. M. S., wydziałów Komunikacji i Inżynierii Lądowo-Wodnej w lokalu przy ulicy Warszawskiej 17.

Obecność wszystkich obowiązkowa. Na porządku dziennym referat polityczny tow. red. Jerzego Waśniewskiego oraz sprawy zimowisk.

OBOZY ZIMOWE

(Bg.). Krakowskie Środowisko Z. N. M. S. organizuje w czasie wakacji zimowych obozy narciarskie i wyszkoleniowe w Szklarskiej Porębie i Lądku Zdroju.

Ostateczny termin zgłaszania się mija we czwartek, dnia 19. 12. 46. Sekretariat przyjmuje między godz. 12 a 15.

MIECHÓW KU CZCI IGNACEGO DASZYŃSKIEGO

(k) Powiatowy Komitet PPS w Miechowie zorganizował w ubiegłą niedzielę w sali Teatru Wojska Polskiego uroczystą akademię ku czci Ignacego Daszyńskiego.

Po akademii odbyło się odsłonięcie tablicy pamiątkowej oraz przemianowanie ulicy Pierackiego na ulicę Ignacego Daszyńskiego.

„Wesołych Świąt dla Związkowców"

Plenum Okręgowej Komisji Związków Zawodowych w Krakowie na konferencji w poniedziałek dnia 16 grudnia powzięło szereg uchwał.

Między innymi: Plenum OKZZ w całej rozciągłości wita uchwały plenum Komisji Centralnej Zw. Zaw. w Warszawie.

Plenum poleca Pow. Radom Zw. Zaw. bezwłoczne tworzenie Obywatelskich Komitetów Wyborczych w powiatach oraz o natychmiastowe wszczęcie zbiórki pieniężnej na Fundusz Wyborczy.

Plenum poleca Pow. Radom bezwzględne dopilnowanie ściągania 1% składek od członków Zw. Zaw. w myśl uchwały Kongresu Zw. Zaw. oraz o odprowadzenie tychże tak do Zarządów Głównych jak i OKZZ.

Plenum OKZZ dnia 16. XII. 1946 r. stwierdza, że Klasa Pracująca Woj. Krakowskiego dobrze spełniła swój obowiązek na odcinku odbudowy Kraju.

Pracownicy i Robotnicy miasta Krakowa spełnili również ofiarnie swoją pracę na odcinku społecznym i politycznym.

Plenum OKZZ wyraża swoje uznanie wszystkim ludziom pracy naszego województwa za poniesione trudy i wysiłki w tym roku, PRZESYŁAJĄC RÓWNIEŻ ŻYCZENIA „WESOŁYCH ŚWIĄT".

Plenum wyraża głębokie przekonanie, że w Nowym Roku 1947 zwycięży Blok Stronnictw Demokratycznych i Zw. Zaw. podczas wyborów, co umożliwi Polsce wkroczenie w nową erę spokoju i dobrobytu.

TEATR AKADEMICKI

(Bg). W sobotę 14 grudnia odbyło się Nadzwyczajne Walne Zebranie Polskiego Teatru Akademickiego (Rotunda).

Na porządku dziennym było sprawozdanie kierownictwa PTA i Komisji Kontrolującej oraz stworzenie nowej komisji Odbudowy Sali Teatralnej i Dekoracyjno-Kostiumowej.

Nie będzie eksmisji w okresie zimowym

(o. d.). W dniu 13 gurdnia br. Wojewoda krakowski wydał rozporządzenie, na mocy którego eksmisje przeprowadzane przez Zarządy Gminne (Miejskie) jako władze egzekucyjne nie mogą mieć miejsca w czasie od 15 grudnia do 31 marca 1947 r.

Wstrzymanie to nie dotyczy wykonania eksmisji w wypadkach gdy:

1) Osobie usuniętej z mieszkania dostarczono uprzednio lokal zastępczy.

2) Ma nastąpić przymusowe dopełnienie mieszkań niedopełnionych przez posiadaczy do ustalonej normy zaludnienia.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na obszarze całego województwa w odniesieniu do tych miejscowości, w których wprowadzona została przymusowa gospodarka lokalami, lub publiczna kontrola najmu.

NA FUNDUSZ WYBORCZY

Krakowska Spółdzielnia Transportowo-Komunikacyjna w Krakowie złożyła na fundusz wyborczy stronnictw demokratycznych kwotę 3000 zł., wzywając równocześnie wszystkie spółdzielnie komunikacyjne o wysygnowanie odpowiednich kwot na ten cel.

* * *

W niedzielę dnia 15 b. m. Kółko Amatorskie Załogi Fabryki „Suchard" odegrało w świetlicy fabrycznej sztukę p. t. „Moralność Pani Dulskiej". Reżyserował tow. H. Bożek.

W piątek 20 b m. odbędzie się jeszcze jedno przedstawienie dla załogi Suchardowskiej, natomiast w niedzielę 22 b. m. „Moralność Pani Dulskiej" odegrana będzie dla załóg innych fabryk.

Dochód przeznaczony jest na fundusz wyborczy PPS

Szatański plan mordercy

Na terenie posterunku Milicji Obywatelskiej w Nowym Wiśniczu w powiecie bocheńskim nieznany osobnik dostarczył wódki funkcjonariuszowi ochrony Komisji Obwodowej.

Po wypiciu wódki u wymienionego urzędnika nastąpiły objawy śmiertelnego zatrucia.

Natychmiastowe poszukiwania za tajemniczym osobnikiem nie przyniosły żadnego rezultatu. Przepadł on bez śladu.

Władze bezpieczeństwa prowadzą energiczne dochodzenia. Ponieważ nie jest to pojedyńczy wypadek zachodzi przypuszczenie, że fabrykowanie zatrutej wódki i dostarczenie jej członkom organów bezpieczeństwa jest zorganizowane na większą skalę przez ludzi, — którym widocznie zależy na usuwaniu funkcjonariuszy U. B. i O. M.

Wypadek ten powinien być ostrzeżeniem przed ludźmi z podziemia, którzy uciekają się do podobnych szatańskich planów zbrodni.

Na marginesie wystawy „Oświęcim"

Kraków plastyczny żyje sztuką laboratoryjną, pionierską. Inna także społeczna forma plastyki, to ilustracja. — Ilustracja w najszerszym słowa znaczeniu. Bo ilustratorem na najwyższym poziomie był Grottger, nie mówiąc już o Matejce.

Każdą epokę, każde wydarzenie w życiu grup społecznych rejestruje ktoś z uwrażliwionych plastyków danej epoki.

Zdawałoby się, że skończyliśmy już z ilustratorstwem martyrologicznym.

Niestety. Obozy koncentracyjne w czasie wojny są zaprzeczeniem tego. — Znowu rysownik musiał sięgnąć po tematy, rysowane przez naszych ojców — przodków.

Jest dużą misją obecnie żyjącego społeczeństwa plastyków uwiecznić męczeństwo wybranych i barbarzyństwo wrogów. Że to nie jest tylko myśl indywidualna, że jest to pragnienie nas wszystkich, tego dowodem mogła być pierwsza wystawa z inicjatywy Ministerstwa Kultury i Sztuki i Ministerstwa Spraw Zagranicznych, p. t. „Polonia".

Rysownikiem, który sięgnął po temat martyrologiczny, to Jerzy Adam Brandhuber, Oświęcimiak. Gdyby wcześniej wrócił z zagranicy, miałby pewnie salę na wspomnianej wystawie „Polonia".

Sztuka Brandhubera, to rysunki w biało-czarnej magii. Kilkadziesiąt tych prac ilustruje w pierwszym rzędzie życie wewnętrzne kaźni oświęcimskiej.

Są to wybrane fragmenty, uplastyczniające ciekawsze momenty z tego życia. Więc architekturę obozową np. „Kapliczkę św. Kaduka" (miejsce odbierania raportów przez „Raportführera" obozowego), budynek z syreną alarmową, ostre koby form architektonicznych, — podciętych białym pasmem drutów o wysokim napięciu. Drzewce, na którym wisi tuzin lin złowieszczych, a potym cały szereg prac symbolizujących dzień powszedni Oświęcimia, apel, „Blockspere". „Hurra" — to symbole geheny obozowej.

„Arbeit macht frei" i auto ze zbiorem żywych szkieletów dosadnie kontrastują napis z kompozycją.

Prace Brandhubera, wychowanka Krakowskiej Akademii, dotykają strony naturalistycznej tych tematów szczęśliwie.

Zaletami kompozycji, to pewne uregulowanie form np. w kompozycji „Banhof", czy „Na każdym kroku".

Brandhuber wyczarowuje bardzo prostymi efektami węgla pełne ekspresji impresje obozowe. Można go śmiało zestawić z kompozycjami Tallberga — (wystawa radzieckiego malarza, ilustrującego obóz w Treblince).

Jerzy Adam Brandhuber jest bardziej zwarty w kompozycji, oszczędniejszy w linii i ma obok silnego rozplanowania płaszczyzny obrazu momenty miękkie, które stanowią łącznie z innymi bogactwami kontrastów dodatnią stronę obrazu.

Jest nadzieja, że artysta, który zadebiutował tak szczęśliwie w swoim rodzaju grafiki rysunkowej, pogłębi jeszcze swoją sztukę i należy się spodziewać trwałych, nieprzemijających wartości na tym polu.

Wystawa, mimo że nie utrafiła w artystyczny punkt widzenia obecnej plastyki, jest z tamtego sposobu patrzenia uzupełnieniem — jakże społecznym. — Ktoś musiał nadzieje i blaski tego męczeństwa uplastycznić. Zrobił to Brandhuber.

(prof. ZYGMUNT KRÓL).

SPOŁECZNA ROLA TEATRU

Odczyt p. t. „Społeczna rola teatru" wygłosi dramaturg i poeta Juliusz Wiński w czwartek 19-go grudnia o godz. 6 wieczorem w lokalu Związku Literatów, Krupnicza 22. Po odczycie dyskusja. Goście mile widziani.

Z życia OM»TUR«

Nowy Kom. OMTUR w Krakowie

W sobotę, dnia 14 bm. odbył się zjazd wojewódzki, w ramach którego została ustalona lista nowego Prezydium WK OM TUR w Krakowie. Na zjeździe byli obecni: Przewodniczący WK PPS tow. dr Bol. Drobner, Przewodniczący WK OM TUR, jednocześnie delegat KC tow. Zdzisław Wróblewski, generalny sekretarz KC OM TUR tow. Kuzańska Maria, oraz reprezentanci wszystkich komitetów OM TUR na terenie województwa krakowskiego.

Zebranych przywitał tow. Zdzisław Wróblewski. Następnie zabrał głos tow. dr Drobner, w krótkich słowach zapewniając o wielkiej serdeczności, jaka cechuje stosunek PPS do OM TUR, oraz trosce o całokształt pracy młodzieży, która stanowi jedyną gwarancję utrwalenia się socjalizmu w Polsce.

Potem przemawiał tow. Wróblewski w imieniu ustępującego zarządu. Naszkicował on obecną sytuację polityczną i rozważając problemy naszej organizacji, podkreślił ogromne znaczenie pracy na terenie młodzieżowym, oraz życzył pomyślności i objektywnego stanowiska przy wyborze nowego aktywu.

Z kolei składali sprawozdania roczne: Sekretarz — tow. Śmigla J., skarbnik — tow. Gunia Roman oraz poszczególni kierownicy wydziałów.

W drugiej części zjazdu ustalono listę kandydatów. W skład nowego zarządu weszli: przewodniczący — tow. Waydowski Bohdan, I wiceprzewodniczący — tow. Malcherkiewicz Henryk (Olkusz), II wiceprzewodniczący — Chmielewski Zygm. (Chrzanów), sekretarz tow. Mandecki Stanisław, oraz sześciu członków zarządu, tow. tow. Gędlek, Gałkowski, Jarocki, Cebula, Rzymek i Szlachta.

Lista wyborcza przeszła 64 głosami przeciwko 15, oraz 7 wstrzymujących się od głosowania. Jest to rzadki wypadek wielkiej jednomyślności i dowód zaufania, jaki ma teren do nowego Prezydium.

CZY PAMIĘTASZ O GWIAZDCE DLA ŻOŁNIERZA

GEN. TAYLOR W KRAKOWIE

(S) W środę przyjeżdża do Krakowa pociągiem o godz. 8-ej rano Generał Taylor, Prokurator amerykański, który oskarżał jak wiadomo, na procesie norymberskim.

Będzie on gościem krakowskiego sądownictwa i zostanie uroczyście powitany w salach Sądu Apelacyjnego.

Po powitaniu Generał Taylor zwiedzi zabytki Krakowa, po czym uda się do Wieliczki dla obejrzenia kopalń soli i po przyjęciu w Krakowie odjeżdża wieczorem do Katowic.

Z CYKLU „POZNAJ ŚWIAT"

(Bg) Zarząd Polskiego Towarzystwa Geograficznego organizuje w ramach rozpoczętego cyklu wykładów popularnych p. t. „Poznaj świat", odczyt o Atlantyku ilustrowany dwoma filmami, który wygłosi dr W. Milata.

Odczyt odbędzie się we środę 18. 12. o godz. 19-tej w sali wykładów Instytutu Geograficznego przy ul. Grodzkiej 64.

POWSZECHNA SPÓŁDZIELNIA „PRACA"

w Krakowie zawiadamia członków, że sklepy Spółdzielni, poczynając od dnia 19 do 31 bm. wydawać będą za okazaniem legitymacji członkowskiej

po 3 kg cukru a zł 140 za 1 kg oraz po 3 kg mąki pszennej a zł 40 za 1 kg.

Dzieci robotników na Daninę Narodową

(o. d.). Wczoraj w 40-stej Szkole Publicznej robotniczej dzielnicy Krakowa — Ludwinowie — odbyło się wręczenie podarków gwiazdkowych zespołowi tamtejszej szkoły przez delegatów Głównego Komitetu Kościuszkowskiego prof. A. E. Balickiego i tow. A. Warchała, dyrektora Biura Gł. Kom. Kościuszkowskiego.

W czasie uroczystości dzieci odegrały montaż sceniczny p. t. „Wyjście chłopów ze wsi do miasta" w inscenizacji i reżyserii H. Krajewskiej z akompaniamentem W. Geigera, następnie wykonały recytacje zespołowe i solowe z tańcami w strojach regionalnych.

Po przedstawieniu przemówił do zgromadzonych prof. Balicki, po czym nastąpiło rozdanie upominków w formie książek, broszur i pocztówek kościuszkowskich.

Dla zaznaczenia ważności tego momentu przez szkołę, młodzież złożyła na ręce delegatów Komitetu dar na Daninę Narodową w wysokości 1.120 zł.

Fakt ten zasługuje na specjalne podkreślenie, gdyż dzieci tej szkoły pochodzą z najuboższej robotniczej ludności naszego miasta.

KRAKOWIANKA ŚWIADKIEM NA PROCESIE lekarzy SS w Norymberdze

(k) Wczoraj wyjechała z Krakowa do Norymbergi dr Zofia Mączkówna, długoletni więzień polityczny obozu koncentracyjnego w Raavensbruck.

Dr. Mączkówna została wezwana depeszą na proces lekarzy niemieckich w Norymberdze celem złożenia zeznań.

Zeznania jej będą wykorzystane równocześnie w procesie załogi obozowej obozu w Raavensbruck który ma miejsce w Hamburgu.

ŚLIZGAWKA NA STADIONIE

(o). Zarząd Miejski w Krakowie uruchamia w czwartek dnia 19 b. m. ślizgawkę na terenie pływalni Miejskiego Stadionu Sportowego przy ul. 3 Maja 23.

Ślizgawka otwarta będzie codziennie od godz. 9-tej do 20-tej.

Szatnia ogrzana.

Spis w TEATRACH

TEATR MIEJSKI IM. SŁOWACKIEGO godz. 19.30 „Wielki Człowiek do małych interesów" Aleksandra Fredry.

MIEJSKI STARY TEATR — duża sala godz. 18.30 — „Wielkanoc" Stefana Otwinowskiego.

Mała sala — godz. 19.15 „Rozdroże miłości" J. Zawieyskiego.

TEATR KAMERALNY TUR-u godz. 18.30 „Sierżewska koza miele mąkę" sztuka Stefana Flukowskiego.

SIEDEM KOTÓW — godz. 19.15 Wesoła rewia „Od Kankana do Swinga".

Repertuar KIN Krakowskich

od czwartku dnia 12 grudnia 1946 r.

SCALA — „Panna bez posagu" wg. powieści Ostrowskiego

APOLLO — **SZTUKA** arcydzieło najnowszej produkcji francuskiej Ulica złoczyńców

UCIECHA Cudowne dzieci w filmie „Samotny żagiel"

WOLNOŚĆ — rewia muzyki i humoru „Służby kawaleryjskie"

GDAŃSK — **Bohaterowie pustyni** (Szyrmet Chan)

dnia „Kwiat Miłości"

WARSZAWA — sensacyjny film produkcji włoskiej „Czarny Korsarz".

ŚWIT — wspaniałe arcydzieło filmowe Jesse James.

WANDA — niezrównany Adolf Dymsza w podwójnej roli Bolek i Lolek.

ZEBRANIE KOŁA NAUCZYCIELI

(o) W piątek, dnia 20 grudnia 1946 r. o godz. 17-tej odbędzie się w gmachu Gimnazjum I im. Bartłomieja Nowodworskiego przy ul. Gołębiej zebranie Koła Metodycznego nauczycielstwa szkół średnich i powszechnych dla dorosłych oraz Kursów w zakresie szkolnictwa średniego, powszech. dla dorosłych.

Więzienie dla członków bandy „Żandarmeria"

Przed Rejonowym Sądem Wojskowym w Krakowie zapadł wyrok w rozprawie przeciwko 18 oskarżonym o przynależność do nielegalnej organizacji podziemnej oraz o zamordowanie majora i szofera Armii Czerwonej jak również o dokonanie szeregu napadów rabunkowych na samochody i mieszkania prywatne.

Banda występowała pod nazwą „Żandameria" od sierpnia 45 roku. Oskarżeni pochodzili przeważnie z okolic Bochni i Myślenic.

Wyrokiem Sądu Dyląg Teofil i Jan Geślak skazani zostali na 10 lat więzienia każdy, Kogut Kazimierz, Kogut Ludwik i Sikora Stanisław po 8 lat więzienia, Kwarciak Kazimierz na 7 lat więzienia, Dyląg Stanisław i Rakoczy Józef po 6 lat więzienia, Kazimierz Nowak i Boguta Władysław po 5 lat więzienia, Bronisław Sowa, Kazimierz Machaj i Jan Mesiarz po 3 lata więzienia, oraz Kazimierz Leśniak i Jan Bogacz po 2 lata więzienia.

Oskarżonych z urzędu bronili dr. Gunther, dr. Ostrowski, dr. Satora, dr. Walczak, dr. Halpern.

Za napady rabunkowe i morderstwa herszt bandy Nosal pseudo „Okrzeja" został skazany na dożywocie, a członkowie Pawlik E., Przybyś J., Stojek S., Hudziak Cz. po 10 lat więzienia, Czoch E. 15 lat, Sztroma E. 6 lat, Miechurski L. 3 lata, Studencki i Dudek S. po 2 lata więzienia. Ludwik Zieliński został zwolniony.

Równocześnie w wyniku rozprawy, Rej. Sąd Wojskowy skazał 16-letniego Kondrackiego Bolesława pseudo „Tatar" za przynależność do NSZ i dokonywanie napadów rabunkowych na 5 lat więzienia.

*

(k) Wczoraj zapadł wyrok w Rej. Sądzie Wojskowym w Krakowie, skazujący członków bandy, podszywającej się pod AK.

POSTRZELILI MILICJANTA

Ostatniej nocy przy ul. Pijarskiej w Krakowie nieznani sprawcy postrzelili milicjanta Małko Czesława.

Ciężko ranny odnaleziony przez patrol M. O. został zaopatrzony przez Pogotowie Ratunkowe.

DOBRE RADY DLA KOBIET

DLA P. HANECZKI M.

Proszę Pani jeżeli robią się Pani wyrzuty, a po zniknięciu ich występują wągry, trzeba koniecznie cerę oczyścić, a później dopiero racjonalnie, pielęgnować. Powinna Pani robić przez kilka dni, *codziennie* naparzanie twarzy w odwarze z rumianku, po każdej parówce, usunąć wągry, a następnie przecierać twarz spirytusem kamforowym.

Gdy skóra będzie czysta, należy ją zmywać koniecznie kilka razy na dzień parafiną i nigdy nie kłaść pudru na brudną cerę. Wieczorem myć twarz w ciepłej wodzie otrębami pszennymi i dobrym mydłem toaletowym, następnie goldkremem lub jakimś innym tłustym ale delikatnym kremem natrzeć skórę z ominięciem miejsc zagrożonych wągrami, u Pani nos i broda.

Rano umyć twarz również ciepłą wodą z otrębami i pod puder używać należy *jedynie czystą parafinę*. Dokąd Pani nie usunie wągrów, nie radzę używać żadnych innych kremów, prócz najdelikatniejszego goldkremu i parafiny.

Proszę zwrócić uwagę na dietę, należy koniecznie jeść dużo surówek, jak kiszona surowa kapusta, surowa marchew i t. d. Trzeba również zwracać uwagę na trawienie, wyrzuty mogą być spowodowane złym stanem żołądka. Co do pocenia się twarzy to na razie nic nie można poradzić, natomiast ręce po myciu można przecierać roztworem wody z kwaskiem cytrynowym, to zapobiega nadmiernemu wydzielaniu potu. Mam nadzieję, że po kilku parówkach cera zrobi się mniej tłusta, wtedy i pocenie twarzy nie będzie tak przykre.

PANI MARIA W.

Pyta Pani, jak zabezpieczyć zęby, aby utrzymać je jak najdłużej. Otóż warunki, w jakich człowiek pracuje, dezawody przyczyniają się do specyficznych schorzeń zębów i jamy ustnej.

Schorzenia zawodowe dotykają przede wszystkim ludzi, pracujących przy częstych zmianach temperatury, wszędzie tam, gdzie pracy towarzyszy kurz i pył, szczególnie niebezpiecznie działają na uzębienie opary z kwasów solnego i siarczanego. Skutkiem ich działania odczyn śliny staje się kwasowy, szkliwo odwapnia się, zęby stają się czułe na zmianę temperatury.

Cynk i ołów wywołują chroniczne stany zapalne dziąseł. Arsen w hutach szklanych, garbarniach wywołuje suchość i palenie w jamie ustnej, oraz trudności łykania.

Dwie są drogi zapobiegające chorobom zębów, powstałych wskutek warunków pracy — pierwsze to ulepszenie warunków pracy, drugie to wyrobienie w pracowniku takiego poziomu kultury wewnętrznej, aby zrozumiał konieczność indywidualną i społeczną przestrzegania zasad higieny. Przyzwyczajeniem powinno być mycie rąk przed jedzeniem, okresowe oględziny lekarskie, czyszczenie zębów dwa razy dziennie i pielęgnacja ciała. Gdy to wszystko będzie spełnione, zawodowe choroby zębów i jamy ustnej ustaną.

TERESA.

Sąd Grodzki w Krakowie
Dnia 10 grudnia 1946 r.
Sygn. I. 1. Zg. 1345/46.

ZARZĄDZENIE POSTĘPOWANIA CELEM STWIERDZENIA ZGONU

Chaim Honig, lat 64, syn Arona i Feigi, urodzony w Mielcu, wraz z żoną Sarą Honig, lat 67, córką Dawida i Jenty Schlusslow, urodzona w Mielcu, przed wojną zamieszkali w Krakowie przy ul. Szawińskiej L. 20/40 w czasie wojny wyjechali do Tarnobrzega, gdzie Chaim Honig miał zostać zastrzelonym przez Niemców w maju 1942 r. w czasie pracy, zaś jego żona Sara Honig miała zostać zastrzelona w czasie akcji likwidacyjnej w lipcu 1942 r.

Gdy wobec tego jest prawdopodobne, że wymienieni, ponieśli śmierć, zarządza się na wniosek Estery Binstock, zam. w Paryżu X-e Rue du Chateau d'Eau postępowanie celem stwierdzenia zgonu wyżej wymienionych.

Równocześnie wzywa się wszystkie osoby, któreby miały wiadomość o wymienionych, by w terminie do jednego miesiąca doniosły o tym Sądowi. Po upływie tego terminu Sąd orzeknie ostatecznie o wniosku.

kr-932 Sędzia grodzki:
Dr. Emil Regulewicz

Radio

na dzień 19 grudnia 1946 r. (czwartek)

Kraków. 6.00 Sygnał czasu. 6.05 Dziennik. 6.20 Gimnastyka. 6.30 Koncert Orkiestry Wojskowej. 6.57 Sygnał czasu. 7.05 Muzyka. 7.15 Wiadomości poranne. 7.35 Program lokalny na dzień bieżący. 7.40 Muzyka. 8.30 Informacje ogólnopolskie. 8.40 Skrzynka P. C. K. 8.50 Przerwa. 11.30 Kronika krakowska. 11.40 Chwila muzyki. 11.45 Odczyt dr. Bogusława Leśnodorskiego pt. „Nauka w służbie życia. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Audycja dla świetlic robotniczych. 12.35 5 minut poezji. 12.40 Audycja dla szkół. 13.00 Koncert dla szkół. 14.00 Przerwa. 14.30 Koncert życzeń. 14.45 „Hej kolęda, kolęda". 15.00 „Dżek kupuje rower dla szkolnej kooperatywy". Opowiadanie dla dzieci. 15.15 Wędrówka z mikrofonem. 15.25 Koncert solistów. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.30 Audycja literacka pod tytułem „Poezja rewolucyjna do 1939 roku" w oprac. Romana Sadowskiego. 16.50 Z życia kulturalnego. 17.00 Audycja dla młodzieży. 17.15 Reportaż. 17.25 „Mozaika melodii ludowych". 17.55 „U naszych przyjaciół". 18.15 Kwadrans nowej prozy polskiej. 18.30 Nauka przy głośniku. 19.00 „Poradnik dla słuchaczy wiejskich" W programie: 1) Pogadanka Zygmunta Leśnodorskiego pt. „Cele i zadania teatru ludowego". 2) Pogadanka inż. Muellera pt. „O koniu w małym gospodarstwie". 19.15 Rozmowy o życiu i sztuce. 19.30 Utwory fortepianowe. 19.45 „Odpowiadamy na listy" — skrzynka radiowa. 19.57 Sygnał czasu. 20.00 Dziennik wieczorny. 20.25 Koncert solistów. 21.00 Słuchowisko pt. „Mgła". 21.25 Z cyklu „Nasze pieśni" 21.45 Kwadrans prozy „Lalka" Bolesława Prusa. 22.00 Audycja rozrywkowa „Pokrzywy nad Brdą". 22.15 Koncert Orkiestry Tanecznej P. R. 23.00 Wiadomości dziennika radiowego. 23.00 Program na jutro. 23.30 Fragmenty operowe z płyt. 23.50 Program lokalny na dzień następny. 23.55 Ważniejsze wiadomości dziennika. hymn i koniec audycji.

„OŚWIĘCIM"

wystawa obrazów art. malarza Jerzego Adama Brandhubera, b. więźnia polit., otwarta codziennie od 10 do 16 tej w lokalach naszego Związku przy ul. Basztowej 6, II p.

BIEDA AGATA, zamieszkała w Kosocicach Nr. 29 poczta Pleski Wielkie poszukuje Michała Biedę, Alfonsa Biedę, Mieczysława Wiąska, Alfonsa Wiąska i Marii Wiąsek, zamieszkałych do końca 1945 r. we wsi Zakościele Nr. 45 poczta Mościska. g. 933—8

ZARZĄD MIEJSKI W TARNOWIE — ogłasza

KONKURS

na stanowisko

2-go lekarza weterynaryjnego w Rzeźni Miejskiej w Tarnowie.

Wymagane kwalifikacje: 1) Dyplom lekarza wet., 2) Zaświadczenie z odbytej przepisanej praktyki rzeźnianej. — Wiek do lat 40.

Warunki pracy: VI Grupa uposażenia pracowników samorządowych — dodatek funkcyjny — dodatek rodzinny a 200 zł na każdego członka rodziny — dodatek wyrównawczy — dodatek stołówkowy — mieszkanie służbowe 3-pokojowe, kuchnia z przynależytościami.

Podania wraz z życiorysem, dokumentami i zaświadczeniami należy kierować do Zarządu Miejskiego w Tarnowie w terminie do dnia [illegible] grudnia 1946 r.

Tarnów, dnia 12 grudnia 1946 r. Prezydent miasta: (—) Sit Eugenisuz

Kr-921

NIEURZĘDOWA TABELA WYGRANYCH

5-ty dzień ciągnienia IV-ej Klasy 48 Loterii

Wygrane po 50.000 zł NrNr 20032 39181 41482 47740.

Wygrane po 20.000 zł NrNr 1236 7817 38119 50536 52342 72559 77638 86375 92138 95444.

Wygrane po 10.000 zł NrNr 527 5329 13060 15002 15139 21715 23764 25126 25935 26819 31134 31282 34379 [illegible] 65065 70585 73285 73595 74108 75729 75838 76615 77533 80562 82216 83893 84884 85913 88057 88714 89810 90525 93407 93493 96580 99017.

Wygrane po 5.000 zł NrNr 1450 3900 4199 4250 4735 9330 13292 14970 15339 17622 971 30516 31357 91931 32107 33041 34323 37884 42683 44333 44700 44809 45232 45352 46141 46965 47197 50406 53892 53987 54543 59013 60212 61613 62126 64929 67830 70109 70216 70253 70714 72147 72883 73623 73971 74856 75952 76671 77246 78435 81852 83419 83497 83638 86401 86430 87128 91154 92045 97373 98946 98972.

Wygrane po 2000 zł NrNr 1587 2981 3605 4147 4252 4408 5241 6574 7168 8334 9141 9160 9753 10036 11910 12989 13555 14045 14197 15394 17048 17056 17413 17653 17813 19710 20494 20591 21628 21611 25224 25530 26993 27906 28931 29203 30453 30683 31180 31420 31718 32367 32701 32799 32965 33118 33108 33490 33531 33619 33863 34357 34404 34707 34985 35219 35784 36058 36161 36682 36995 36545 36735 38057 38923 38985 40491 40887 40907 41659 41736 42271 42647 42735 43769 43893 43981 44123 44587 44846 45445 45739 46161 525 47222 243 314 442 561 715 815 969 48146 207 409 581 49501 561 566 809 831 965 51422 52075 499 547 699 853 53037 373 54922 55035 175 641 674 876 880 970 56210 57744 58297 408 517 806 59649 60000 570 892 61984 62202 966 63200 297 64013 64740 789 934 65244 860 66913 571 829 67357 467 856 69444 481 912 69021 882 891 926 70033 147 512 71552 567 573 72134 563 73051 172 225 635 719 74051 425 738 76270 668 769 77081 78190 648 79127 80787 81893 82060 83571 777 81124 348 815 85544 605 86111 269 87175 772 789 88331 390 861 89954 90026 982 91177 92721 806 93073 147 93618 96055 839 97247 270 98292 394 459 788 935 99109 182 591 613 99931.

Wygrane po 1.500 zł NrNr 5 19 1493 512 974 2074 259 607 801 62 4194 350 613 18 960 5354 6111 17 82 567 75 875 7855 8073 257 830 9700 10101 204 566 602 802 11015 89 90 358 914 12514 13413 47 668 86 741 828 46 98 14407 90 856 938 15298 429 37 64 517 83 98 878 915 16178 331 486 17135 495 600 843 18305 643 913 28 191[illegible] 17 328 20143 294 623 643 21057 87 90 657 774 929 22130 98 862 23113 44 898 915 24149 746 827 25209 560 26034 703 777 804 910 28106 29647 835 30374 401 436 574 649 49 905 31130 97 252 466 504 719 46 843 32769 825 33668 34058 322 598 842 35014 198 228 325 47 413 787 36051 448 52 549 776 856 66 994 37007 356 485 547 828 65 915 42 38051 428 50 476 748 39343 47 411 513 629 40000 199 306 544 654 746 79 856 939 41390 710 61 802 920 42022 89 131 304 419 538 829 43039 100 42 263 65 315 414 31 938 77 44046 78 210 359 563 580 82 678 780 828 984 45274 592 693 789 868 981 46059 128 438 94 602 13 52 930 47045 95 156 71 91 330 75 788 908 41 82 48069 287 349 51 73 870 961 49050 244 83 693 884 91 51230 317 450 508 643 713 52135 69 416 69 628 49 997 53234 58 411 558 695 940 54207 415 503 515 826 55101 288 503 627 918 71 94 56280 83 823 966 57197 639 742 833 58148 496 528 776 59039 133 318 395 407 59 75 514 666 875 60130 401 830 61288 978 62625 859 64472 962 65208 417 78 546 709 29 46 922 66058 630 53 929 67004 89 113 48 311 47 514 775 68027 183 583 690 69586 933 70017 65 743 860 71068 338 419 834 72141 76 313 808 37 40 73115 726 74252 438 572 705 69 79 822 61 75124 274 96 522 94 86 76089 137 374 77066 101 50 292 717 72 833 78022 717 74 891 93 79480 590 625 82 92 852 80576 714 987 81096 305 98 674 82204 500 767 83109 15 713 66 84361 463 593 85207 99 404 542 603 64 784 89 835 934 86104 628 98 855 87372 979 88042 154 326 633 36 49 869 960 89307 790 807 53 919 90014 274 357 445 907 91059 166 227 394 445 526 671 92735 826 93013 91 552 805 942 94198 215 520 81 88 996 95003 112 79 756 96517 97241 760 98247 334 540 835 40 900 99137 218 607 788 99827.

Dalszy ciąg wygranych po 1.000 zł 39013 55 75 7 82 201 17 60 92 324 63 93 9 409 19 91 599 692 706 27 60 95 841 65 904 24 40004 07 22 65 70 93 107 39 41 2 6 8 60 97 206 58 313 20 7 31 41 7 64 99 466 72 610 15 6 27[illegible] 32 78 703 29 45 7 70 853 61 6 74 95 902 9 48 51 67 86 41025 148 62 227[illegible] 61 9 377 87 92 423 5 9 91 527 37 41[illegible] 67 90 6 633 40 83 714 98 877 903 58 42036 40 8 58 109 57 235 46 87 322 4 346 57 521 87 9 603 14 15 86 9 708 80 869 894 9 911 61 7 90 43013 46 61 113 22 271 7 300 1 58 64 411 37 40 67 78 501 7 48 60 77 620 38 95 705 80 822 39 59 64 83 44008 37 43 67 96 140 65 99 213 29 59 93 307 9 85 422 31 94 522 46 56 625 41 51 4 69 96 743

Dalszy ciąg wygranych po 1000 zł podany będzie jutro.

CENNIK OGŁOSZEŃ:

Ogłoszenia na 1 i 2 stronie za 1 mm szpalty . . . . 20 zł. w tekście za 1 mm szpalty . 15 zł. za tekstem „ „ . . . . 10 zł. Drobne ogłoszenia za słowo . . 5 zł. Poszukiwanie rodziny i pracy . . 3 zł. W niedzielę i święta o 50% drożej. Tłustym drukiem 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Naprzodu", Rynek Główny 30, I. piętro. Polska Agencja Prasowa PAP, Basztowa 10 i upoważnieni akwizytorzy Wydawnictwa.

PRENUMERATA „NAPRZODU" wynosi miesięcznie z odbiorem w punktach sprzedaży 45 zł. — z odnoszeniem do domu w Krakowie 55 zł. — na prowincji, pocztą 50 zł. — prenumeratę przyjmuje: Administracja „Naprzodu", Kraków, Rynek Główny 30, I. piętro) — Placówki Sp. „Czytelnik" na terenie m. Krakowa i upoważnieni akwizytorzy. — Na prowincji Powiatowe Komitety Polskiej Partii Socjalistycznej, Konto P. K. O. nr. 813, na które można przesyłać prenumeratę „Naprzodu i należytość za inseraty.

Wydawca. Spółdzielnia Wydawn. „Wiedza". — Redaguje Komitet Redakcyjny. — Redakcja i Admin.: Kraków, Rynek Główny 30, I p. — Telefon 5-56-53. Przyjęcia codziennie w godz. 11—12. Sekretarz red. przyjmuje codziennie w godz. 10.30—13.30.

Odbito czcionkami Drukarni Spółdz. „Wiedza" Nr 3 „Naprzód" — Kraków, ul. Orzeszkowej 7. — Telefon 566-53. M — 16553